

Bemærkninger til forslaget.

I Den internationale Atomenergi-Organisations hovedkvarter i Wien undertegnedes den 17. oktober 1963 af organisationens generaldirektør og af Danmarks, Finlands, Norges og Sveriges ambassadører på de pågældende regerings vegne en nordisk overenskomst om gensidig bistand i nødstilfælde i forbindelse med strålingsulykker. Teksten til denne overenskomst tillige med en dansk oversættelse er optaget som bilag til nærværende forslag. For Danmarks, Finlands og Norges vedkommende fandt undertegnelsen af overenskomsten sted under forbehold af ratifikation.

Overenskomsten tager sigte på at fastlægge de betingelser, under hvilke et af de kontraherende nordiske lande eller atomenergi-organisationen kan yde bistand i tilfælde, hvor der i et andet af de kontraherende nordiske lande indtræffer et ulykkestilfælde, der indebærer fare for ioniserende stråling, for så vidt det land, hvori ulykkestilfældet er sket, begærer en sådan bistand.

Ved ulykkestilfælde af den omhandlede art vil det være af afgørende betydning, at hjælpen ydes hurtigt. Såfremt det land, i hvilket ulykken har fundet sted, først efter ulykkens indtræden skal optage forhandling med andre lande om de nærmere betingelser for disses eventuelle ydelse af hjælp, herunder om fordeling af udgifterne mellem landene, om erstatningsansvaret for eventuel skade under hjælpeindsatsen o. s. v., vil der let forløbe så lang tid, at hjælpen udefra vil miste sin værdi, inden den kan iværksættes. Den foreliggende overenskomst tilsigter på forhånd at fastlægge regler vedrørende en del af de i denne forbindelse opstående spørgsmål. Det skal ligeledes tjene til at muliggøre en hurtig og effektiv ydelse af hjælp, at de kontraherende parter ifølge overenskomsten på forhånd skal udpege myndigheder, som på deres vegne har fuldmagt til at begære eller tilbyde bistand.

I tilfælde af nukleare ulykker her i landet er det sundhedsstyrelsen, der i medfør af indenrigsmini-

steriets bekendtgørelse af 27. juni 1963 om beskyttelsesforanstaltninger mod uheld i nukleare anlæg (atomanlæg) træffer beslutning om iværksættelse af de nødvendige foranstaltninger efter forhandling med det af indenrigsministeren i medfør af nævnte bekendtgørelse nedsatte udvalg af sagkyndige fra atomenergikommissionen og sundhedsstyrelsen og med de udøvende myndigheder. Da det i tilfælde af, at Danmark skal yde bistand, først og fremmest vil være atomenergikommissionens hjælpemidler, der står til rådighed, og da der, som ovenfor nævnt, ved uheld her i landet etableres løbende kontakt mellem atomenergikommissionen og sundhedsstyrelsen, har regeringen udpeget atomenergikommissionen som den i overenskomsten nævnte kompetente myndighed.

Overenskomsten er blevet til på foranledning af Den internationale Atomenergi-Organisation som led i denne organisations hele virksomhed til fremme af atomenergiens fredelige udnyttelse. Det må forventes, at organisationen senere vil søge at få gennemført lignende overenskomster om gensidig bistand mellem andre grupper af lande, der ligger hinanden geografisk nær, og at den her foreliggende nordiske overenskomst — der er den første i sin art — da i nogen grad kan tjene som forbillede.

Overenskomsten medfører ingen egentlig forpligtelse for et kontraherende land til at yde hjælp, men det overlades til landets egne myndigheder i hvert enkelt tilfælde at afgøre, om en begæring fra et af de andre lande om bistand skal imødekommes og da i hvilken udstrækning. En dansk ratifikation af overenskomsten vil ikke nødvendiggøre ændring i gældende dansk lovgivning.

Med hensyn til tidspunktet for overenskomstens ikrafttræden følger det af bestemmelsen i artikel XI, at overenskomsten vil træde i kraft, så snart den ratificeres af ét af de lande, hvis regering har undertegnet den under forbehold af ratifikation, d. v. s. enten Danmark, Finland eller Norge.